

UDVARHELY VÁRMEGYE

HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden héten egyszer: csütörtökön.

ELŐFIZETÉS:		Szerkeszti:	SZERKESZTŐSÉG:
Községek- és körjegyzőknek		DR DAMOKOS ANDOR,	Udvarhely vármegye székházában,
Egész évre	6 K	vármegyei alispán.	1. em. 15. ajtó.
Magánosoknak	10 K	Kiadja:	K I A D Ó H I V A T A L:
A „Székely-Udvarhely“ elő-		BETEGH PÁL könyv- és ujságkiadó.	Betegh Pál könyv- és ujságkiadó-
fizetőinek	8 K		hivatala, Kossuth-utca.
Egy példány 50 fillér.			

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

64922—1903. szám.

Szabályrendelet

az állati szőrneműeket feldolgozó ipartelepeken alkalmazott munkások egészségének megóvása tárgyában.

A ló-, szarvasmarha- és sertésszőröket feldolgozó és az 1893. évi XXVIII. t.-c. hatálya alá eső ipartelepeken, mint kefet, ecsetet, seprüket előállító lószőrfonó telepeken alkalmazott munkások egészségének megvédése érdekében az 1903. évi XXVIII. t.-c. 1. §-ának utolsóelötti bekezdése alapján elrendelem, hogy ezen ipartelepeken az általános iparegészségügyi rendszabályokon kívül még a következő óvintézkedések is alkalmazandók:

1. §. A ló-, szarvasmarha és sertés nyers szőrneműek feldolgozásuk előtt szabályszerűen fertőtlenítenők a következő eljárások közül a munkaadó tetszése szerint választható bármelyik eljárással:

A nyersanyag.

a) legalább $\frac{1}{3}$ órán keresztül 0.15 atmoszféra túlnyomású áramló vizgöz behatásának teendő ki, vagy

b) legalább 2 óra hosszat forralandó vízben, vagy

c) legalább $\frac{1}{4}$ óráig forralandó valamely fertőtlenítő anyag oldatában. Használható pl. erre a célra a felmangánsavas kálium (kalium permanganicum) 2 százalékos oldata, mely után a fehérítésre, illetve szintelenítésre 3—4 százalékos kénessavoldat alkalmazható.

2. §. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter elrendelheti, hogy a gőzzel való fertőtlenítés va-

lamely nyilvános fertőtlenítő intézetben végeztessek.

Amennyiben valamely munkaadó a nyers anyag fertőtlenítését valamely nyilvános fertőtlenítő intézetben végezteti, köteles erről bizonyítványt szereznit s azt megőrizni.

E bizonyítvány az iparfelügyelő esaz iparhatóság kivánságára felmutatandó.

3. §. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter hozzáintézett kérelemre megengedheti valamely egyéb, az 1. §-ban fel nem sorolt fertőtlenítési eljárás alkalmazását is.

4. §. A fertőtlenítésre köteles anyagok a fertőtlenítés előtt kizárólag csakis oly műveleteknek vetetők alá, amelyek a nyers szőrök kicsomagolására, megvizsgálására, osztályozására és a fertőtlenítéshez való előkészítésére nemkülönbön azoknak romlástól való megóvására vonatkoznak.

5. §. Nem kötelező a fertőtlenítés az olyan nyers anyagokra, amelyekről a munkaadó hitelt érdemlő módon bizonyítani képes, hogy azt már szabályszerűen fertőtlenített állapotban szerzi be és a többi, nem fertőtlenített, nyers anyagtól elkülönítve tartja.

Kétes esetekben azonban a kereskedelemügyi m. kir. miniszter elrendelheti az anyag fertőtlenítését.

6. §. Fertőtlenítéssel egyértelműnek vehető a szőrfeleknek fehérítése és szintelenítése, vagy festése is, amennyiben ez valamely fertőtlenítő hatású anyaggal, mint kénessavval, salétromsavas ozüsttel, hidrogénhyperoxiddal stb. történt, vagy amennyiben a szintelenítés vagy festés főzéssel jár. Nem kötelezhető tehát a fertőtlenítés az oly anyagokra, amelyeket a munkaadó ily módon fehérítve szerez be, vagy amelyeket a további feldolgozás előtt fehérítő, vagy szintelenítő eljárásnak vet alá.

7. §. A nem fertőtlenített, de fertőtlenítésre köteles anyag elkülönített és jól elzárható helyiségben zár alatt tartandó. E helyiség tisztán tartandó, a padlókra és falakra leülepedett por

nedves söprüvel távolítandó el s a tisztogatás alkalmával összegyűjtött por és a nem értékesíthető hulladékok tübben elégetendők.

A helyiség falai és padlója évenként legalább kétszer fertőtlenítendő.

Az ilyen anyagokat tartalmazó zsákok kiürítés után ugyancsak fertőtlenítendő, vagy elégetendő.

8. §. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter felmentést adhat a fertőtlenítés kötelezettsége alól oly anyagokra, amelyek a fennebb elősorolt fertőtlenítő eljárások egyikének sem vethetők alá anélkül, hogy ezáltal az anyag használhatósága, feldolgozhatósága vagy értéke tekintetében káros változást szenvedne.

9. §. Felmentést adhat továbbá a kereskedelemügyi m. kir. miniszter az oly anyagokra is, amelyekről a munkaadó hitelesen igazolni képes azt a körülményt, hogy azok származási, illetve beszerzési helyükön olyan eljárásnak vettek alá, mely a szabályszerű fertőtlenítéssel egyenértékűnek tekintendő.

10. §. Nem fertőtlenített szőrökkel végzendő munkákra, valamint a fertőtlenítésre fiatal munkások és gyermekek nem alkalmazhatók valamint oly felnőtt férfi és női munkások sem, akiknek valamely fedetlen testrészükön, különösen pedig az arcon, nyakon, kezeken stb. bőrsérülésük van.

11. §. A nem fertőtlenített nyersanyag osztályozása és gerebenezése a többi helyiségektől elkülönített helyiségekben végzendők.

Oly gépek, melyek a szőrök összekeverésére, tisztítására, tépésére szolgálnak (mint pl. az u. n. farkasok) porköpenyvel legyenek körülvéve, amelyekből a port egy aspirator (szívókészülék) a porgyűjtőbe vezesse el.

A gyűjtött por, amennyiben nem fertőtlenített anyagból származik, tübben elégetendő.

12. §. A nem fertőtlenített szőrfélék feldolgozásával, valamint a fertőtlenítéssel foglalkozó munkások részére a munkaadó a munka alatt viselendő s külön e célra szoigáló munkaruhákat (köntöszt és sapkát) köteles tartani.

E ruhák a munkaidőn kívül a külön létesítendő öltözőhelyiségben, egy bizonyos meghatározott helzen tartandók, onnan el nem vihetők s állandóan csak egy és ugyanazon munkás által hordhatók.

E ruhák hetenkint egyszer fertőtlenítendő.

A munkaadó továbbá gondoskodni tartozik arról is, hogy e munkások — vagyis akik nem fertőtlenített anyagokkal dolgoznak — hetenkint egyszer meleg fürdőt vegyenek.

A munkások étkezés, illetőleg az étkező helyiségbe való belépés, valamint az ipartelepről való eltávozás előtt munkaruhájukat letenni, kezeiket, arcukat és nyakukat szappannal megmosni és szájukat vízzel kiöblíteni tartoznak.

13. §. A munkahelyiségek elég tágasak és szellősek legyenek s naponta kétszer szellőztetendők.

E végből az ajtók és ablakok a munka

megkezdése előtt és után, valamint a munkaközi szünetek alatt is, de naponként legalább is kétszer fél-fél óráig nyitva tartandók, mely idő alatt a munkásoknak a helyiségeken kívül kell tartózkodniok.

Takarítás alkalmával a por képződését lehetőleg kerülni kell, e célból a padlózatról a por és hulladékok nedves söprüvel feltörölnendők és elégetendők. A helyiségek falai ha nem moshatók, évenként legalább kétszer frissen bemeszelendők s a padlók fertőtlenítendő. A munkasztalok naponta nedves ruhával vagy seprővel letakarítandók.

Új telepek létesítésénél vagy a meglévők nagyobbitásánál mindazon helyiségekben hol a munka porképződéssel jár, oly légtérrel birjanak, hogy az azokban foglalkoztatott minden egyes munkásra legalább 15 köbméternyi jusszon.

A padlók a nedvesség behatásától mentesek, tehát betonból, cementből vagy aszfalhból stb. készültek legyenek.

14. §. A munkaadó köteles jegyzéket vezetni arról, hogy honnan szerzi be a nyers anyagot, mikor és mennyit s hogy mikor és mily eljárással végezte a fertőtlenítést.

15. §. A munkahelyiségekben az étkezés feltétlenül eltiltandó.

Nagyobb ipartelepeken tehát a telepnek egy pormentes részén külön étkezőhelyiség létesítendő a munkások számára, mely a hideg időszakban fűtendő.

Ily étkező helyiségek létesítése csak oly telepeken engedhető el, melyeken a munkások egyáltalán nem étkeznek a telepeken való tartózkodásuk alatt.

A mosdás céljaira az öltözőhelyiséggel kapcsolatban mosdóhelyiség is létesítendő, mely az öltözőhelyiséggel közös is lehet s melyben a mosdóeszköz, szappan és tiszta törülköző elegendes számban álljon a munkások rendelkezésére.

16. §. Ezen szabályrendelet a munka helyiségben kifüggesztendő s annak a munkásokra vonatkozó rendelkezései (10., 12. 15. §-ok a munkarendbe is felveendők.

17. §. Az, aki jelen rendeletben előirt kötelezettségek teljesítését elmulasztja, amennyiben mulasztása sem a büntető törvénykönyvek sem az 1884. évi XVII. t.-c. elbírálása alá nem esik. az 1884. évi XVII. t.-c. 166. §-ában megjelölt iparhatóságok által az 1893. évi XXVIII. t.-c. 37. §-a alapján büntetettik és pedig a rendelet intézkedéseit meg nem tartó munkaadó ezen szakasz 2-ik, illetve 3-ik bekezdése értelmében 200, illetve 606 koronáig, az alkalmazott pedig 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel.

18. §. Jelen szabályrendelet a kihirdetés napját követő három hónap mulva lép életbe.

Budapest, 1903. évi december 2.

A miniszter helyett:

Serényi s. k.,
államti táár.

11161—903. alisp. szám.

Valamennyi elsőfoku iparhatóságnak.

Kereskedelemügyi miniszter urnak, az állati szőrneműeket feldolgozó ipartelegeken alkalmazott munkások egészségének megóvása tárgyában 64922—903. szám alatt kiadott szabályrendeletet az 1884-ik évi XVII. t.-c. 124. §. értelmében való ellenőrzés végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1903. december 22,

Damokos,
alispán.

10568—903. alisp., 629—903. közgy. sz.

A megyei nyugdíj alapnak a nyugdíjazással felhasználható kamat jövedelme, a nyugdíjazott tisztviselők segéd kezelő és szolgaszemélyzet, valamint azok özvegyei és árváinak jogos nyugdíj illetve ellátási igényeit nem fedezvén, előterjesztés tételük 2 százalékos megyei pótdónak 1904. évre névszerinti szavazás útján való kivétele iránt.

Egyben bemutatatik a vármegyei tiszti nyugdíj alap 1904. évi költségvetése is.

H a t á r o z a t :

A 122000—903. B. M. rendelet 11-ik §-a figyelembe vételével szerkesztett 1904-ik évi költségvetés:

24873 K 60 fillér szükséglet.
13481 „ 80 „ fedezet.
11391 „ 80 „ hiánnyal jóváhagyatik.

A mutatkozó 11391 K 80 fillér hiány fedeztetése céljából 2 százalékos megyei pótdónak 1904. évre leendő kivetését a törvényhatóság névszerinti szavazással elhatározza s ennek beszedését és a jelzett célra való felhasználását engedélyezi.

Egyidejűleg határozatilag kimondatik, hogy az 1902. év okt. 16. tartott bizottsági közgyűlésen 123. sz. a. hozott határozattal a folyó 1903. évre megszavazott s Belügyminiszter ur f. év nov. 26. kelt 114563. sz. alatti leiratával jóváhagyott 1 és 1/2-százalék pótdó kivetése és felhajtása mellőztetik — mivel a f. 1903. évben a nyugdíj alap kiadása is az időközben felhajtott korábbi hátralékokból teljesen fedezhetőek voltak és így a pótdó kivetése az 1903. évre tárgytalan.

Ezen határozat szabályszerű közhírré tétel után Belügyminiszter urhoz jóváhagyás végett felterjesztetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhely, 1903. dec. 19. tartott rendes közgyűléséből.

A kivonat hitelül:

Ssibián György, kiadó

10568—903. alisp., 629—903. közgy. sz.

Azon értesítéssel teszem közzé, hogy az ellen a közzétételtől számítandó 8. napon tul 15

napon belül a belügyminiszter urhoz címzendő s hozzám benyújtandó felebbezéssel lehet élni.
Székelyudvarhely, 1903. dec. 28.

Damokos,
alispán.

123695—903. IV. b. szám.

Udvarhelyvármegye közönségének.

A 108429—903. számú itteni rendeletre beérkezett alispáni felterjesztés alapján a jövő (1904.) évi januárius hóban a törvényhatóság részére négy egyenkint 180 koronát kitevő bába ösztöndíjat fogok a vármegye alispánjához kiutalni, hogy azokat az említett év folyamán okleveles bábák kiképzetésére használja fel.

Miután az állami bábaképző intézetek legközelebbi tanfolyamai, melyekre a vármegye közönsége növendékeket küldhet már a jövő év februárius, illetve március hó elején veszik kezdetüket, felhívom a vármegye közönségét, hogy a fentiek szerint rendelkezésére álló ösztöndíjak elhelyezése tárgyában, illetve alkalmas jelöltek kiszemelése és megnyerése iránt h a l a d é k t a l a n u l i n t é z k e d j é k, hogy így a növendékek a maga idején a tanfolyamra elküldhetőek, esetleg egyes visszalépők másokkal pótolhatók legyenek.

Egyben megküldöm a vármegye közönségének a szóban levő ösztöndíjak felhasználásánál követhető eljárásra vonatkozó „Utasítást“ s az ösztöndíjasoktól beveendő „kötelezvény“ megfelelő számú példányát.

Végül külön is figyelmeztetem a vármegye közönségét, miszerint intézkedjék, hogy a bába jelöltek elfogadásánál, illetve kiválasztásánál azok értelmességére kiváló gond fordítassék, valamint minden esetben figyelembe vétessék az illetők testi arravalósága s különösen az is, ha valjon a jelölt kezein, ujjain, körmein nincsenek-e olyan kóros elváltozások és fogyatkozások, amelyek az illetőket bábai foglalkozásra alkalmatlanná teszik.

A növendékek elhelyezésénél arra is figyelem fordítandó, hogy a bába-intézet megkeresésére a maga idején — a tanfolyam megkezdése előtt legalább is 2—3 héttel történjék, s hogy a jelöltekre vonatkozó szükséges okmányok is mind beküldessenek.

Legvégül felhívom a vármegye közönségét, hogy arra is legyen mindig figyelemmel, hogy a tanfolyamra csakis olyan növendékek küldessenek, akik a tanfolyam előadási nyelvét értik, s így azt haszonnal hallgathatják.

Budapest, 1903. december 21.

Tissa.

U t a s í t á s

a m. kir. belügyminiszter által okleveles bábák kiképzésére adományozandó bába-ösztöndíjak felhasználása tárgyában.

1. Az egyes ösztöndíjak nagysága 180 koro-

nában van megállapítva. Ebből feljegyzendő: a) a bábánövendék utiköltsége mintegy 8 K, b) az 5 hónapi teljes ellátás költsége a bábaképző-intézet internátusában 10 K, c) tandíj és vizsgadíj, ha a növendék kedvezményben nem részesülne 40 K, d) egy teljesen felszerelt bábata-ska ára körülbelül 20 K, e) a képesítő oklevél bélyegdíja 2 K, f) apróbb beszerzések 10 K. Összesen: 180 korona.

Egyszóval az ösztöndíj akkora összegben állapított meg, hogy azzal az illető ösztöndíjas minden további számbavehető anyagi segély és költség nélkül kiképeztheti magát okleveles bábává és pedig annál könnyebben, mert a vallás-és közoktatásügyi miniszter ur a bábaképző intézetben 1913—902. szám alatt intézett rendeletével az intézet igazgatóit ezen ösztöndíjas növendékeknek az internátusban való elhelyezésére és más kedvezményben való részesítésére utasította.

2. A törvényhatóság részére rendeletileg kilátásba helyezett ösztöndíjak teljes összegét a belügyminiszterium a vármegye alispánjának azonnal kiutalja, mihelyt a törvényhatóság azok felhasználásának lehetőségéről, esetleg a jelentkezők névsorának beterjesztésével jelentést tesz.

A vármegye alispánja viszont az ösztöndíjak teljes, illetve megfelelő összegét azon bábaintézet, illetve bábaintézetek igazgatóinak küldi meg, ahová bábánövendékeit a távolság, a bábaintézet tanyelvének s az internátus üres helyeinek figyelembevételével az illető igazgatósággal, illetve igazgatóságokkal előzetesen történt megállapodás értelmében kiképzés végett küldeni akarja. Az elszámolást az intézet igazgatóságával utólag szintén az alispán végzi el s arról a belügyminiszteriumba a kiutalási rendelet számára való hivatkozással jelentést tesz.

Megjegyeztetik, hogy a bábaképző intézetek igazgatóival folytatandó tárgyalás rendén a vármegye alispánjának a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur előbb említett 1913—902. számú rendeletére kell hivatkozni.

3. Azon esetben, ha törvényhatóságnak nem lenne annyi jelöltje, mint ahány ösztöndíj a belügyminiszterium által részére kilátásba helyezett, köteles a vármegye alispánja erről is a belügyminiszteriumban kellő időben jelentést tenni, hogy a netán ott fel nem használható ösztöndíjak, más törvényhatóság részére felhasználhatók legyenek.

Ha az ajánlkozott bábajelöltek betegség, vagy más közbejött akadály miatt a jelentkezéstől időközben vagy cursus kezdetén visszalépnek, ösztöndíjuk, amennyiben arra helyettesítőt kapni nem lehetne, további rendelkezésig a törvényhatóságnál mint letét kezelendő, az esetről pedig a belügyminiszteriumhoz haladéktalanul jelentés lesz teendő.

Ezen ösztöndíjak első sorban olyan községekben jelentkező alkalmas nőknek juttatandók, amely községeknek 1000 léleknél több, de 1200 léleknél kevesebb lakosuk van s csak azon esetben veendő az 1200-nál több lakossal bíró köz-

ségek jelöltjei, illetve folyamodói figyelembe, ha az előbbieket közül elegendő növendék nem jelentkezett s ha az illető 1200 léleknél népesebb község hatósági megállapítás szerint olyan szegény és tulterhelt, hogy az 1875. évi XIV. t. c. 140. §-a értelmében okleveles bábák kiképzésére saját erejéből nem képes.

Olyan községek jelöltjei vagy folyamodói, melyeknek 1500nál több lakosuk van, ezen ösztöndíjakban csak kivételesen, a belügyminiszter-től esetenként kinyert engedély alapján részesíthetők.

1000-nél kevesebb lakossal bíró községekben letelepedni óhajtó nők vagy ilyen községek jelöltjei az ösztöndíjak adományozására másodsorban szintén figyelembe vehetők, ha az illető község méltányos fizetés előzetes megszavazása által az okleveles bábák megélhetését biztosítja.

5. Ezen ösztöndíjak élvezése azon kötelezettséghez van kötve, hogy az illető bábák oklevelének elnyerése után köteles lehetőleg állandóan, de mindenestre öt évig abban a községben lakni és bábagyakorlatot folytatni, melyet az ösztöndíj kérése, illetve elnyerése alkalmával letelepedési helyéül előre kijelölt, megjegyeztetvén, hogy olyan községben leendő letelepedésre, ahol már van okleveles bábák, ilyen ösztöndíj egyáltalán nem adományozható.

E célból az ezen ösztöndíjjal kiképzendő bábától a mellékelt nyomtatványon kötelezvény veendő, amelyet aztán összegyűjtve a vármegye t. főorvosa lesz köteles a bábanyilvántartás mellett, mint mellékletet megőrizni és annak alapján a bábák netáni lakásváltozását figyelemmel kísérni.

Köteles a vármegye tisztii főorvosa az ilyenmű ösztöndíjjal végzett nőkről azok letelepedése alkalmával egy törzskönyvmásolatot is kiállítani, s azt a vármegye alispánja után azon megjegyzéssel a belügyminiszterhez felterjeszteni, hogy az illető bábák a belügyminiszter által sz. alatt kiutalt ösztöndíjjal nyert kiképzést.

6. Miután ezen ösztöndíjak okleveles bábák ingyenes kiképzése által csak azon esetben lesznek a bábaugy fejlesztésére, a közegészség előnyére jól felhasználva, ha egyszersmind a kiképzett bábáknak a kijelölt községben való megélhetése is biztosított, az illető községek egyfelől arra lesznek a 25913—902. számú rendelet 5-ik pontja értelmében szorgalmazandók, hogy a bábáik részére méltányos fizetést állapítsanak meg, másfelől pedig az ösztöndíjasok kiválasztásánál eljáró hatósági közegek arra utasítandók, hogy a bábánövendékekül, tekintve hazai viszonyait, lehetőleg a letelepedés helyéül szolgáló községekben való és ott lakó nőket nyerjenek meg, vagy válasszanak ki, akinek t. i. ott már bizonyos megélhetési módja van, s így nem lévén megélhetésében egészen a bábák fizetésre és jövedelemre szorulva, állandó megmaradása és letelepedése bizonyosabbra vehető.

8. Végül, miután az eddigi tapasztalatok arra mutatnak, hogy a törvényhatóság által megnyert vagy kiválasztott bábánövendékek egy je-

lentékeny része a bábaképző-intézetek igazgatóinak itélete szerint nem volt olyan értelmes, hogy okleveles bábává leendő kiképezthetetésében bizni lehetett volna, minél fogva a cursusra való felvételtől vizuautasítottak, felhivandók a bábanövendékek kiválasztásánál eljáró hatóságok, hogy azokat a járási tisztí orvos által egyébképpen való alkalmasságuk mellett értelmességükre is vizsgáltassák meg.

Kötelezvény.

Alulírott

aki a m. kir. vallás- és közoktatásügyi (m. kir. belügyi) miniszter urtól rendes szülésznői oklevélnek a m. kir. állami bábaképző intézetben leendő megszerzésére kor. fill. ösztöndíjat kaptam, ezennel kötelezem magamat, hogy szülésznői gyakorlat folytatása végett a hatóság által kijelölt községben ahol okl. bába megtelepedve nincsen, — telepedem meg; kötelezem magamat arra is, hogy amennyiben ezen lakhelyemet szülésznői gyakorlatom megkezdésétől számított öt év előtt elhagynám,*) az élvezett ösztöndíjnak fent megnevezett összegét az illetékes vármegye alispánja kezéhez visszafizetem.

Kelt

Előttünk:

községi bíró.

öztöndíjat élv. okl. bába

községi vagy körjegyző. (K. P.)

*) *Jegyzet.* Ha az ösztöndíjjal kiképzett okl. szülésznő az öt év eltelté előtt valamely reá nézve igen fontos okból (pl. férjhezmenetel) más községbe akarna átköltözni és bábgyakorlatát ott folytatni, az ösztöndíj visszafizetésének elengedése tárgyában az illetékes alispán útján a m. kir. vallás- és közoktatásügyi (m. kir. belügyi) miniszterhez csak azon esetben élhet folyamodással, ha az új letelepedés helyén még nincsen bábgyakorlatot űző okleveles szülésznő.

11407—903. alisp. sz.

A három járási főszolgabírónak.

Belügyminiszter urnak fenti rendeletét szigoru alkalmazkodás céljából közlöm.

Székelyudvarhely, 1003. dec. 30.

Damokos,
alispán.

10648—903. alisp., 658—903. közgy. sz.

Jelentés a közgyűléshez a vármegyei távbeszélő hálózat fejlődéséről.

H a t á r o z a t:

Alispán azon jelentése melyszerint az oklándzsombori és oklánd-vargyas-olaszteleki távbeszélő vonalok kiépítettek, valamint a vármegyei alispáni hivatalnál központi kapcsoló állomás létesítettett

s a felmerült kiadások a vármegyei távbeszélő alap terhére fedeztettek jóváhagyólag tudomásul vétetik s egyuttal alispán felhatalmaztatik, hogy a hálózat tovább fejlesztése érdekében szükséges további intézkedéseket saját hatáskörében tegye meg s annak idején a közgyűléshez tegyen jelentést.

Egyidejüleg kimondja a közgyűlés, hogy az udvarhely—parajdi vonal mielőbbi kiépítése, a székelyudvarhelyi városi hálózat létesítése és ennek az interurbalis hálózatba leendő bekapcsolása iránt Kereskedelemügyi Miniszter urhoz feliratot illetve kérvényt intéz, melynek megszerkesztésével a vármegye alispánját bizza meg.

Ezen határozat az 1901. évi XX. t. c. 33. §. alapján a vármegye hivatalos lapja útján közhirre tetetik azzal, hogy az a hivatalos lap megjelenését követő 8-ik napon kihirdetettnek tekintetik és hogy az ellen az 1901. évi XX. t. c. 6. §. értelmében ezen nyolcadik naptól számított 15 napon belül a m. kir. belügyminiszter urhoz címzett és az idézett t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 1901. évi 4600 sz. miniszterelnöki utasítás 5 pontja rendelkezéshez képest a vármegye alispánjánál előterjesztendő felebbezéssel lehet élni.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhely, 1903. dec. 19. tartott rendes közgyűléséből.

A kivonat hitelül:

Szibián György,
kiadó.

10609—903. alisp., 646—903. közgy. sz.

Bence Dénes szolgabíró nyugdíjazása.

H a t á r o z a t:

A tisztinyugdíj választmány 14|903. szám alatti véleménye alapján Bence Dénes szolgabírónak az 1904. évi január hó 1-től való nyugdíjazása, a járási orvos által kiállított s a tiszti főorvos által igazolt orvosi bizonyítványban megállapított betegség címén ezennel határozatilag kimondatik.

Nyugdíjazott részére 15 évi szolgálati idő után, melyben az 1896. év a törvényhatósági közgyűlés 1896. október hó 6-án 245 sz. a. hozott s a belügyminiszter ur által 17350—1897 sz. alatt jóváhagyott határozat alapján 3 évnek számított be, évi 2000 korona törzsfizetésének 50 százaléka 1000 azaz egyezer korona évi nyugdíj állapítatik meg.

Ezen összegnek a tiszti nyugdíj alap terhére, havi előleges részletben való kiutalásával s eddig élvezett tiszti fizetésének beszüntetésével a vármegye alispánja bizatik meg.

Ezen határozatnak a nyugdíj összegét megállapító intézkedése ellen, annak kézhez vételétől számított 15 napon belül, a közigazgatási bírósághoz címzett s a vármegye alispánjához benyújtandó panaszszal lehet élni.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizott-

ságának Székelyudvarhely, 1903. dec. 19. tartott rendes közgyűléséből.

A kivonat hitelül

Ssibián György, kiadó.

Azon értesítéssel teszem közzé, hogy ez ellen a közzétételtől számítandó 8. naptól kezdődő 15 napon belül a határozatban jelzett panasz hozzám nyújtandó be.

Székelyudvarhely, 1903. dec. 28.

Dr Damokos,
alispán.

10825—903. alisp., 856—903. közgy. sz.

Udvarhelyvármegye árvászéki elnökének 12268 sz. előterjesztése: egy ülnöki, egy kiadói és egy hivatalsszolgai állás rendszeresítése, valamint az irattárnok fizetése és lakpénze emelése iránt.

H a t á r o z a t :

Az előterjesztésnek hely adatik a vármegyei árvászékhez egy ülnöki állásnak 2200 K fizetés 500 K lakbérrel, egy kiadói állásnak 1600 K fizetés 260 K lakpénzzel és egy hivatalsszolgai állásnak 440 K fizetés 160 K lakbér és természetbeni ruházattal leendő rendszeresítése elhatárolatik, kimondatik továbbá, hogy az árvászéki tárnok fizetése 1200 koronára és lakpénze 1000 koronára emeltek fel.

Egyben Belügyminiszter ur felkéretni határoztatik, hogy az ezen új állások rendszeresítésével s illetve a jelzett fizetés emeléssel járó kiadások fedezésére szükséges összeget a vármegye részére megállapított állami pótvavadalmazás megfelelő emelésével tárazálja terhére átvállalni s illetve azt a vármegyének már bemutatott 1904. évi költségvetésébe pótlólag beállítani méltóztatnék, minthogy a vármegye által kivethető pótdadó százalék egyéb célokra már kivettett egyéb fedezettel pedig a törvényhatóság nem rendelkezik.

Ezen határozat szabályszerűen közzéteendő s ennek megtörténtével Belügyminiszter urhoz felterjesztendő.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhely, 1903. dec. 19. tartott rendes közgyűléséből.

A kivonat hitelül:

Ssibián György, kiadó

10825—903. alisp., 856—903. közgy. sz.

Ezen határozat az 1901. évi XX. t. c. 33. §-a alapján a vármegye hivatalos lapja útján közhirretetik azzal, hogy az a hivatalos lap megjelenését követő 8. napon kihirdetettnek tekintik és hogy az ellen az 1901. évi XX. t. c. 6. §-a értelmében ezen nyolcadik naptól számított 15 napon belül a m. kir. Belügyminiszterhez címzett és az idézett t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 1901. évi 4600 sz. miniszterelnöki utasítás 5.

pontja rendelkezéséhez képest a vármegye alispánjánál előterjesztendő felebbezéssel lehet élni. Székelyudvarhely, 1903. dec. 30.

Damokos,
alispán.

11337—903. alisp. sz.

Valamennyi hatósági és magánorvosnak, valamint az összes gyógyszerészeknek.

Belügyminiszter urnak alábbi körrendeletét tudomás vétel és ahoz való szigorú alkalmazkodás céljából közlöm:

112052—903. IV-a. sz.

Rendelet az új magyar Gyógyszer árszabvány tárgyában.

Jelen új gyógyszer árszabvány 1904. évi január 1.én lép életbe s arra nézve a következő határozatok állapítottak meg:

1. Minden gyógyszerész kivétel nélkül, valamint minden orvos, sebész és állatorvos, ki a fennálló rendeletek alapján kézi gyógyszerészertársára jogosítva van, ugyszintén azon házi gyógyszerészertárak, melyek községüknek a gyógyszereket pénzért szolgáltatják ki, 1904. január hó 1-től fogva a vények ára megszabásánál tartoznak ezen árszabványhoz s az alábbi rendelkezésekhez szorosán alkalmazkodni és ennek egy hivatalos példányát beszerezni és tartani.

2. Azon szerek, melyek a gyógyszerkönyvben, annak függelékében és jelen árszabvány -el vagy -el vannak jelezve, nemkülönbben minden hasonló hatású szer is, csak a gyógygyakorlatra jogosított orvos, sebész, vagy állatorvos által szabályszerűleg kiállított vényre adhatók ki.

3. A gyógyszerek mennyiségre és minőségre nézve szigorúan, az orvosi vény szerint készítenők el, a kiállítás, ha a vényen azon megjegyzés foglaltatik „fiat expeditio simplex“ csakis az edények, tartályok és borítékok legoltsóbb tételeinek felszámításával teljesítendő; a kiállítás diszesebben csak akkor történhetik, ha azt a fél vagy rendelő orvos megkívánja.

4. Tilos oly vények elkészítése, melyeknek rendelési módjából az orvossal fennálló titokszertű egyetértésre lehetne következtetni, milyen például: „secundum meam praescriptionem“ s több efféle.

5. Minden vényre, melyszerint valamely gyógyszer elkészítettet és kiadatott, az ár számokkal olvashatólag és ártételenként (egyenként) feljegyzendő.

Minden egyes vénytétel (kivéven a mérést) legkevesebb négy fillérbe számítassék; ha azonban több filléren felül még tört is jön számításba, akkor ez, ha fél filléren alul van, elhagyandó, fél fillér pedig vagy ezenfelüli tört, egy egész fillérbe számítható fel.

Ki a vény árát kiszámítja, felelőség terhe alatt köteles azt neve sajátkezü aláírásával és a gyógyszerészertár jelvényével ellátni. A használati utasítást (signatura) pedig a gyógyszer készítő látja

el a kelettel s neve aláírásával szintén felelősség terhe alatt.

6. A vényeknek megszabott áron alul adása megvan engedve; ily esetben a leszállított árnak úgy, mint a rendszernek, fel kell a vényre jegyeztetnie, magától értetvén, hogy a leszállított áron kiszolgáltatót gyógyszernek tökéletes mennyiségűnek kell lennie.

7. Oly gyógyszereknél, melyek az árszabványban csak egy ártételben fordulnak elő, a minden felszámítandó mennyiségre irányadó, míg ellenben oly szereknél, melyeknél többféle ártétel fordul elő, az olcsóbb ártétel az árszabványban kitett nagyobb mennyiség vagy azontuli mennyiségnél jön számításba.

8. Minden oly gyógyszer mennyiség, mely a vényen felszámításba jő, de az orvos által mennyiségileg világosan és tüzetesen meghatározva nincsen, pl. „Quantum satis”, a gyógyszerész által jegyzendő fel a vényre.

9. Az állatok számára kiszolgáltatót gyógyszerek, melyek az állatgyógyszerek árszabványába felvéve nincsenek, valamint a sebészeti kötözőszerek, fertőtlenítő pastillák és edények az embereknek való gyógyszerek árszabványa szerint számítandók, de 5 százalék levonással. A munkálatok árszabványa azonban ezeknél levonás alá nem jő.

Állatok számára kiszolgáltatót gyógyszer, hacsak a rendelő állatorvos a rendelvényre más nem ír, mint a legegyszerűbb módon, ugynevezett „expeditio simplex” szerint szolgáltatásuk ki.

Ha az állatorvos egyszerűen chloroformiumot rendel s nem „chloroformiumot e chloralo” abban az esetben a gyógyszerész csak az állatgyógyszerek árszabványában foglalt chloroformiumot szolgáltatson ki és számítson fel.

10. Közalap, országos betegápolási alap, az 1891. évi XIV. t.-c. alapján alakult betegsegélyző pénztárak, bányák, kohók és vasművesek társulatai, valamint a dohánygyári betegsegélyző pénztárak terhére kiszolgáltatót gyógyszereknél, midőn az orvosnak a vényt szabályszerűen előírt módon kell kiállítani, csakis az ezen árszabványban felvett legolcsóbb edényzet vagy tartály poroknál pedig a munkadíjjegyzék 22. pontjának első bekezdésében meghatározott díjak számíthatók fel.

11. A gyógyszerertárban visszamaradó vények, a kiszolgáltatás után legkésőbb három nap alatt árszabványozandók.

12. Tilos vénymásolatok alapján gyógyszert kiszolgáltatni ha az kereszttezett szert is tartalmaz.

13. Azon vény, mely kétszer kereszttezett szert tartalmaz, oly helységbeliek részére, ahol gyógyszerertár van, csak 48 órán belül, oly helyeken lakók részére, hol gyógyszerertár nincsen, csak négy napon belül készíthető meg és szolgáltatható ki.

14. Vényeket ismételten megkészítetui, ha azonban kétszer kereszttezett szer is rendeltetik, minden egyes esetben csak akkor szabad, ha a rendelő orvos az ismétlést „repetatur” vagy „reiteretur” szóval, s újabb kelettel és aláírásával ellátva rendeli el. Tilos bármiféle vényt is ismét-

telten megkészíteni, ha arra az orvos a „repetatur” jelzést felírta.

15. Már egyszer használt dobozokat s parafadugókat a gyógyszerészek a közönségtől visszavenni egyáltalán tiltva van; üveg és porcellán tartályokat, ha azok kellően tisztítva hozatnak vissza, visszavehet ugyan, de csak gondos és forró vízben való tisztítás után hozhat újra forgalomba. Járványok idején s tudomása szerint fertőző betegtől származó üveg s porcellán edényeket visszavenni tiltva van, ha csak nem ugyanazon beteg számára használja fel azokat.

16. Belsőleg adagolandó gyógyszerhez mindig hengeres, külsőleg használandóhoz mindig hatszögletű üveg veendő.

Fekete, kék vagy sárga üveg vétessék oly gyógyszerek kiszolgáltatásánál, melyek az eddig megjelent magyar gyógyszerkönyvek szerint sötét helyen, fénytől óva, fekete üvegben tartandó vegykészítményeket, további ezüst, bronz, vagy jód vegyületeket tartalmazznak; oly gyógyszerek kiszolgáltatásánál, melyek fenti módon eltartandó gyógyszerészi készítményeket tartalmazznak, pl. kéksav tartalmú vizeket, tinctura lobeliae stb. csak akkor vehető és számítható fekete, kék vagy sárga üveg, ha ezek az erősség mennyiségének legalább ötöd részét teszik. Állatgyógyszerekre ezen rendelkezések nem vonatkoznak.

17. Nadályok, sebészi kötőszerek és fertőtlenítő pastillák megállapított árai levonás alá nem esnek.

18. A magyar gyógyszerkönyvben és árszabványban egy vagy két kereszttel († vagy ††) megjelölt gyógyszerek rendelésénél úgy az ember orvos, mint az állatorvos köteles a vényen tüzetesen kiírni a gyógyszer szedésének vagy más használatának módját s tilos az ilyen vényeket a használati módnak „rendelet szerint” vagy „utasítás szerint” való megjelölése.

Oly vényt, mely nem rendelkezés szerint van kiállítva, tilos a gyógyszerésznek kiszolgáltatni s ily esetekben köteles a gyógyszerész a gyógyszert készítettőt a gyógyszer ki nem szolgáltatásának fentebb oka iránt felvilágosítani.

19. Külsőleg használható gyógyszereknél mindig kiteendő a „külsőleg” szó.

20. Minden egyes corrosiv pastilla csakis színesen reá préselt „mérég” (halál-fej) jelzéssel, a papír, melybe az egyesek csomagolandók, ugysintén a tartály is, melyben kiadattak „mérég” (halál-fej) jelzéssel, utóbbi pecséttel is ellátandó a kiszolgáltatáskor. Az ezeket rendelő orvosi vény minden esetben visszatartandó és a mérégkönyvbe beírandó a 95000—902. sz. alatti szabályrendeletben meghatározott módon.

21. A hatósági mérégengedélyek, valamint a legnagyobb adagot túlhaladó orvosi rendelvények is visszatartandók, s legközelebb kiadandó új mintájú mérégkönyv folyó számával ellátandók, abba is bejegyzendők és számszerinti sorrendben 10 éven át megőrzendők, nemkülönben a mérégkönyv is az utolsó tétel keltétől számíva. — A visszatartott orvosi vényekről a vevő kívánatára az ár kiszámítással és a gyógyszerertár bélyegével

ellátott másolat adandó, melyen a másolat* jelege feltűnően kitüntetendő.

22. Mindazon szerek áraitra nézve, melyek a jelen árszabványban nem foglaltatnak, a vényeken a magyarországi gyógyszerész-egylet által kiadott * a gyógyszerkönyvben foglalt szerek árainak kiszámításánál követett elvek szerint kidolgozott bővített árszabvány árlételei szolgáljanak irányadóul.

23. Azok, akik e határozatokat megszegik, — amennyiben cselekményük büntetett vagy vétéséget nem képez, — kihágást követnek el és amennyiben nem 1876. évi XIV. és az 1879. évi XL. t.-cikkben ütköző kihágásról van szó — jelen rendelet alapján 200 koronáig terjedhető pénz-büntetéssel büntetendők.

Jelen rendeletbe ütköző hihágások felett az 1880. évi 38547 szám belügyminiszteri rendelet 8. §-ában felsorolt hatóságok illetékesek bíraskodni, ugyan azon rendelet eljárási szabályai szerint.

34. Ezen rendelet nem érinti az 1903. évi 113406 belügyminiszteri rendelet határozmányait és életbe léptével az 1901. évi 115551 számú belügyminiszteri rendelet és az azzal kiadott gyógyszer árszabvány, valamint az ehhez 1902. évi 120601 szám alatt kiadott „függelék” nem különben az egyes gyógyszerek árának megváltoztatására vonatkozó 88378—903. B. M. rendelet hatályukat veszítik.

Budapest, 1903. dec. 14. *Tisza*, s. k.

Székelyudvarhely, 1903. dec. 28

Damokos,

alispán.

10610—903. alisp., 647—903. közgy. sz.

Boér István szolgabírói irnok nyugdíjazása.

H a t á r o z a t :

A tisztli nyugdíj választmány 15—903. szám alatti véleménye alapján: Boér István szolgabírói irnoknak az 1904. év jan. 1 től való nyugdíjazása, a járási orvos által kiállított s a tisztli főorvos által igazolt orvosi bizonyítványban megállapított teljes munka képtelenség címén, ezennel határozatilag kimondatik.

Nyugdíjazott részére 20 évi szolgálati idő után, melyben az 1896. év, a törvényhatósági közgyűlés 1896. év okt. 6. 245 szám alatt hozott s belügyminiszter ur által 17350—1897 szám alatt jóváhagyott határozat alapján, három évnek számítottatott be, évi 1140 K törzsfizetésének 60 százaléka 684 azaz hatszáznyolcvannégy korona évi nyugdíj állapittatik meg.

Ezen összegnek a tisztli nyugdíj alapterhére havi előleges részletekben való kiutalásával s az eddig élvezett tisztifizetésnek beszüntetésével a vármegye alispánja bizatik meg.

Ezen határozatnak, a nyugdíj összeget megállapító intézkedése ellen, annak kézhez vételétől számított 15 napon belől, a közigazgatási bírósághoz címzett s a vármegye alispánjához benyújtandó panasszal lehet élni.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhely, 1903. dec. 19. tartott rendes közgyűléséből.

A kivonat hitelélül:

Szibián, kiadó.

10610—903. alisp., 647—903. közgy. sz.

Azon értesítéssel teszem közzé, hogy az ellen a közzétételtől számított 8. naptól kezdődő 15 napon belől a határozatba is jelzett panasz hozzám nyújtandó be.

Székelyudvarhely, 1903. dec. 28.

Damokos,

alispán.

11257—903. alisp. sz.

Mindhárom főszolgabírónak Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének és valamennyi községi előljárónak.

A szarvasmarha sertés és juhtenyésztésről alkotott XV. számú megyei szabályrendelet 6. §-át a törvényhatósági közgyűlés a következőleg módosította:

•A járási mezőgazdasági bizottságnak az apaállatok megvizsgálásával megbízott küldöttségének az elnökön kívül egy állami állatorvosból és két állattenyésztésben jártas mezőgazdasági bizottsági tagból kell állani.

•Az állami állatorvos állategészségügyi kérdésekben szavazatzoggal egyébként csak tanácskozási joggal bír.

•A küldöttség elnöke a járási főszolgabíró vagy helyettese.

•A bizottság gazda tagjait, a szemlét megelőzőleg legalább egy hónappal a főszolgabíró által összehívandó járási mezőgazdasági bizottság saját tagjai közül küldi ki és pädig úgy, hogy minden évben más-más tagok küldendők ki.

•Főszolgabíró feljogosittatik, hogy azon esetben, ha a kiküldött járási mezőgazdasági bizottsági tag a vizsgálat helyén való megjelenésben akadályozva lenne helyette más mezőgazdasági bizottsági tagot hívasson be.

Ezen módosítást földmivélségügyi miniszter ur 102693—903. szám alatti leiratával jóváhagyta.

Miről cimel azzal értesitem, hogy jövőre annak intézkedését szigoruan tartsa be s a kijavítást a szabályrendeletekben eszközöltesse.

Székelyudvarhely, 1903. évi dec. 24.

Damokos,

alispán.

11135—903. alisp., 882—1903.

Dr Kovácsi Albert törvényhatósági bizottsági tag önálló indítványa aziránt, hogy a hivatali állásából felfüggesztett gr. Lázár Ádám vármegyei főjegyző részére a felfüggesztést kimondó belügy-

miniszteri határozattal tisztí fizetésének egyharmad részére korlátolt ellátás, fizetésének kétharmad részére felemeltesék.

H a t á r o z a t:

A közgyűlés a felfüggesztett megyei főjegyzőnek felfüggesztése tartamára való ellátását az 1886 évi XXII. t.-c. 4. §-a alapján fizetésének felére felemeli.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1903. évi december hó 19-én tartott rendes közgyűléséből.

A kivonat hitelül:

Szibian, kiadó.

Azon értesítéssel teszem közzé, hogy az ellen a közzé tételtől számítandó 8-ik napon tuli 15 nap alatt a belügyminiszter urhoz címzendő s hozzám benyújtandó felebbezéssel lehet élni.

Székelyudvarhely, 1903. évi dec. 28.

Dr Damokos,
alispán.

7103—1903. alisp., 649—903. közgy. sz.

Vas Mózes oklándi szolgabírói hivataliszolga nyugdíjazása.

H a t á r o z a t:

A tisztí nyugdíjválasztmány 6—903. szám alatti véleménye alapján Vas Mózes oklándi szolgabírói hivataliszolganak az 1904-ik évi jan. hó 1-étől való nyugdíjazása a tisztí főorvos által kiállított orvosi bizonyítványban megállapított teljes munkaképtelenség címén, ezennel határozatilag kimondatik.

A nyugdíjazott részére 12 évi szolgálati idő után, melyben az 1896. év a törvényhatósági közgyűlés 1896-ik év okt. 6-án 245. szám alatt hozott s belügyminiszter ur által 17350—897. szám alatt jóváhagyott határozat alapján három évnek számított be, évi 440 korona törzsfizetésének 40 százaléka 193 K 60 fillér, azaz Egyszázkilencvenhárom korona 60 fillér évi nyugdíj állapittatik meg.

Ezen összegnek a nyugdíjalap terhére havi előleges részletekben való kiutalásával s az eddig élvezett fizetésnek beszüntetésével a vármegye alispánja bizatik meg.

Ezen határozatnak a nyugdíjösszeget megállapító intézkedése ellen, annak kézhez vételétől számítandó 15 napon belől a közigazgatási bírósághoz címzett s a vármegye alispánjához benyújtandó panasszal lehet élni.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1903. évi december 19-én tartott rendes közgyűléséből.

A kivonat hitelül:

Szibian György,
kiadó.

10215—903. alisp., 648—903. közgy.

Azon értesítéssel teszem közzé, hogy az

ellen a közzétételtől számítandó 8-ik naptól kezdődő 15 napon belől, a határozatba is jelzett panasz hozzám nyujtandó be.

Székelyudvarhely, 1903. évi dec. 28.

Damokos,
alispán.

10215—903. alisp., 648—903. közgy. sz.

Barabás Dénes szolgabírói irnok nyugdíjazása.

H a t á r o z a t:

A tisztí nyugdíjválasztmány 13—903. szám alatti véleménye alapján: Barabás Dénes szolgabírói irnoknak az 1904. évi január hó 1-étől való nyugdíjazása, a járási orvos által kiállított bizonyítványban megállapított betegség miatt beállott teljes munkaképtelenség, folytán ezennel határozatilag kimondatik.

Nyugdíjazott részére 10 évi szolgálati idő után, melyben az 1896. év a törvényhatósági közgyűlés 1896-ik évi okt. 6-án 245. sz. alatt hozott s belügyminiszter ur által 17350—1897. sz. alatt jóváhagyott határozat alapján három évnek számított be évi 1140 K törzsfizetésének 40 százaléka 456, azaz Négyszázötvenhat K évi nyugdíj állapittatik meg.

Ezen összegnek a tisztí nyugdíj-alap terhére, havi előleges részletekben való kiutalásával s az eddig élvezett tisztí fizetésnek beszüntetésével, a vármegye alispánja bizatik meg.

Ezen határozatnak, a nyugdíjösszeget megállapító intézkedése ellen: annak kézhez vételétől számítandó 15 napon belől, a közigazgatási bírósághoz címzett s a vármegye alispánjához benyújtandó panasszal lehet élni.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1903. évi december hó 19-én tartott rendes közgyűléséből.

A kivonat hitelül:

Szibian György, kiadó.

10215—903. alisp., 648—903. közgy.

Az értesítéssel teszem közzé, hogy az ellen a közzé tételtől számítandó 8-ik naptól kezdődő 15 napon belől, a határozatba is jelzett panasz hozzám nyujtandó be.

Székelyudvarhely, 1903. évi dec. 28.

Damokos,
alispán.

II. További intézkedést igénylő általános jelleű rendeletek.

(Másolat). M. kir. földmivelésügyi Miniszter.
103771. VII—I. szám.

Valamennyi törvényhatóságnak.

Az 1894. XII. t.-c. és az annak végrehajtása tárgyában 1894. évi 48000. szám alatt ki-

adott rendelet 23. §-a értelmében a használlatok minden év tavaszán összeírtnak s az összeírás eredményei törvényhatóságokként összegezve a földmivélsügyi miniszterhez fölterjesztetnek.

Ezen összeírások a használlományban évenként előforduló változásokat részletesen nem tüntetik fel s egyáltalán nem adnak kellő alapot arra, hogy az adatgyűjtés anyaga az állattenyésztés mikénti állása szempontjából megbízható legyen.

Fontos közgazdasági érdekek szükségessé ténen azt, hogy az állatállomány számszerű állapotát évenként figyelemmel legyen kísérhető, e cél és az összeírás adatainak pontossága érdekében a fent idézett rendelet 23. §-ának részben való módosításával a következőket rendeltem.

1. A járási főszolgabírók megfelelő utasításokat adjanak a községi előjáróságoknak az iránt, hogy a község területén, tehát a tanyákon és csatolt pusztákon levő állatok pontosan számba vétetnek s győződjenek meg arról, hogy a községi előjáróságok a számbavételt oly módon teljesítsék, amely mellett az adatok pontossága biztosítva látszik.

2. A városi hatóságok a viszonyokhoz mérteüintézkedjenek, hogy a községek által való adatgyűjtés pontossága kellően ellenőrizve legyen.

3. A községi összeírás lapokat a járási főszolgabírók az idézett rendeletben adott határidőig terjesszék föl hozzám A községi összeírás lapok járasonként való összegezése tehát mellőzendő.

4. Ugyancsak mellőzendő a vármegyénként való összegezés is. A járási hatóságok és az alispánok csak azt ellenőrizték, hogy a járási illetve vármegye valamennyi községére vonatkozó összeírás lapok együtt legyenek.

5. Tekintettel arra, hogy az összegezés mellőztetik, a törvényhatósági összeírások hozzáam 1904. évi április hó 15-ig felterjesztendők.

Budapest, 1903. dec. 10.

A miniszter helyett:

Makfalvy s. k.
államtitkár.

11159—903. alisp. sz.

Valamennyi főszolgabírónak, Udvarhely város polgármesterének.

Tudomás vétel és ahhoz alkalmazkodás végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1903. dec. 22.

Damokos,
alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

11332—903. alisp. sz.

Udvarhely város polgármestere és valamennyi község előjáróságának.

Értesitem, hogy Bögöz község szarvasmarha-állományában szörványosan uralgott ragadós száj és körömfájás megszűvén a vonatkozó községi zárlat feloldatott. — Agyagfalva, Magyaros és Décsfalva községek a vészkerületből kivonattak.

Székelyudvarhely, 193. dec. 22.

Damokos,
alispán.

(Másolat). 11039—903. I. c. sz. körrendelet a gyámhatóságot érdeklő anyakönyvi adatok tárgyában.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Az árvaszékek részére mult évi 12800. B. M. sz. a., 1. továbbá a községek és járások részére mult évi 12900. B. M. sz. a., 2. valamint a Budapest székesfővárosi árvaszék és a kerületi előjáróságok részére folyó évi 57600. B. M. sz. a., 3. kibocsátott gyámügyi ügyviteli szabályzatok 224., illetőleg 40. és 64. §-a értelmében a zezetendő törzskönyvekbe a házasságon kívül született gyermekeknél a természetes atya neve abban az esetben ha a természetes atya a gyermeket elismerte szintén bejegyzendő lévén, szükségesnek mutatkozik, hogy az állami anyakönyvvezetők az erre vonatkozó adatokat is hivatalból rendelkezésre bocsássák.

A gyámhatóságot érdeklő anyakönyvi adatok közlése tárgyában folyó évi 5.143. B. M. sz. a. alatt kibocsátott körrendelet, 4. kiegészítésekép elrendelem tehát, hogy az állami anyakönyvvezetők arról, ha a természetes atya a házasságon kívül született gyermekek akár a születési eset anyakönyvvezetésekor, akár a születési eset anyakönyvvezetése után elismeri s az a gyermek születési anyakönyvébe a A. T. 41. §-a értelmében feljegyeztetik, nemkülönb. arról, ha a természetes atya s az anya házasságra lépnek s az atya részéről történt elismerés a gyermek születési anyakönyvébe már fel van jegyezve, vagy az elismerés A. T. 43. §-a értelmében a házasságkötésnek a születési anyakönyvbe való feljegyzésével egyidejűleg szintén följegyeztetik, ugyanazon községi előjáróságot, illetőleg árvaszéket, amelyhez a születési esetről szóló értesítés (tanusítvány) a már idézett f. évi 5143. sz. körrendelet értelmében beszolgáltatandó, szintén értesíték.

Ha az elismerés már a születési eset anyakönyvvezetésekor feljegyeztetik, a természetes atyára vonatkozó adat a születési esetről szóló „értesítés“-be (tanusítvány) foglalandó.

Az utólagos elismerés s a szülők között létrejött házasság közlésére viszont az idezárt c) minta szerinti űrlap használandó.

Ez utóbbi magától értetődleg szintén díj- és bélyegmentes, s a születési anyakönyvbe történt

feljegyzésről számított három nap alatt a községi előjárósághoz, illetőleg árvaszékhez szintén beküldendő.

A most jelzett c) mintájú »Értesítés«-en az az esetre, ha utóházasság nem történt, hanem csak a gyermekeknek utólag történt elismeréséről van szó, az utóházasságra vonatkozó rész törlendő; az esetre viszont ha a természetes atya által történt elismerés már korábban feljegyeztetett s az adott esetben csak a szülők utóházasságának anyakönyvi feljegyzéséről van szó, az értesítés, miután a felesleges sorok törlendők, p. o.: »A rákoskeresztúri anyakönyvi kerület 1899. évi születési anyakönyvébe III szám alatt bejegyzett Fehér Ferenc természetes atyja Sebestyén Balázs s az anya 1902. évi április hó 7. napján házasságot kötöttek.

Felhivom, hogy jelen rendeletemet a hatósága területén működő összes anyakönyvvezetőkkel és polgári tisztviselőkkel haladéktalanul oly megjegyzéssel közölje, hogy a f. évi 5143. B. M. számú körrendeletben körülírt célokra és azzal egyidejűleg a szükséghez képest ki is bővített külön »Értesítés« mintákat állapítottam meg s azokat a fennebb már jelzett e mintájú úrlappal együtt az anyakönyvi rendszer kezelési nyomtatványok közé felvettem.

Jövő évi január hó 1-től kezdve tehát gyámügyi célokra kizárólag az ide csatolt a), b), c), mintájú úrlapok használandók.

A megrendelések az 1901. évi 95910. sz. belügyminiszteri körrendelet értelmében eszközöndők.

Budapest, 1903. december 14.

A miniszter helyett:

Széll Ignác s. k.,
államtitkár.

11222 - 903. alisp. szám.

Mindenik főszolgabíró urnak, a megyei árvaszéknek és valamennyi állami anyakönyvvezetőnek.

A gyámhatóságot érdeklő anyakönyvi adatok tárgyában 110039—903. belügyminiszteri sz. alatt kiadott körrendeletet tudás és ahhoz való alkalmazkodás végett közzé teszem.

Székelyudvarhely, 1903. évi december 23.

Damokos,
alispán.

Nagyküküllő vármegye alispánjától.

17461—903. szám.

Mindhárom főszolgabírónak és Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének.

A Nagyküküllő vármegyei közkórházban 1903. évi október hó 27-től november hó 3-ig egy egyén lett ápolva, ki után 12 K 80 fillér gyógyköltség merült fel.

Az illető ápolat a kórházi iratok szerint

Müller Márton, napszámos, 63 éves, nőtlen, német nyelvű, ev. luth. hitvallású, vagyontalan, a korbázból pedig Nagysárosra mint születési közsébe szándékozott menni.

Az ezen adatok alapján tett puhatolások azonban kiderítették, hogy fentti ápolat sem Nagysárosban, sém pedig Szaszvárosban nem ismerik.

Ennélfogva kérem, miszerint Müller Márton ápolat hatósága területén a fentti adatok alapján körözni, feltalálás esetén pedig tőle a gyógyköltséget behajtani, illetve amennyiben ez lehetetlen lenne — részére egy szegénységi bizonyítványt kiállíttatni és hozzám legkésőbb 1904. évi február hó 28-ig megküldeni sziveskedjék.

Nemleges értesítést nem kérek.

Segesvár, 1903. december 22.

Somogyi, alispán.

Ad: 10121—903. alisp. sz.

Udvarhely város polgármestere és valamennyi község előjáróságának.

Értesítem, hogy a Kadicsfalva község szarvasmarha állományában járványosan uralgott száj- és körömfájás megszűnván, a vonatkozó községi zárlat feloldatott, de a község a vészkerületbe bevonatot.

Székelyudvarhely, 1003. évi dec. 27.

Dr Damokos,
alispán.

(Másolat). Cs. és k. 12. hadtestparancsnokság.
5811|J—1903. számhoz.

Á t t e k i n t é s

az alább megnevezett katonai alapítványnál megüresedett helyek felett.

Az alapítvány megnevezése: Báró Welden Lajos tábornagy. A megüresedett helyek száma: határozatlan. Az alapítványi élvezet összege: I. oszt. csoport naponta 70 fillér, II. oszt. csoport naponta 49 fillér, III. oszt. csoport naponta 35 fillér. Járandósági időtartam: élethossziglan. Erre igényük van: egyének, nemzetiségi különbség nélkül, kik mint katonák az 1848|49. évi olasz hadjaratban vagy az 1848. évben Bécs előtti megsebesülés által keresetképtelenek lettek. Mellékletek, melyekkel a kérelem felszerelendő: az említett harcokban mint katonák történt megsebesülésének és ez által bekövetkezett keresetképtelenségének beigazolása. Mikor és hová küldendők be a kérelmek: 1904. február 15-ig a cs. és kir. nyilvántartási hatóságokhoz (hadkiegészítő kerületi parancsnoksághoz) és ezektől az alapítványi minősítési beadvány csatolásával. Mikor és mely hatósághoz terjesztendők be a beküldött kérelmek az alhatóságok által: a cs. és kir. 2. hadtestparancsnoksághoz 1904. március 15-ig. Megjegyzés: a kérelmek bélyegmentesek. A nyilvántartási hatóságok a

kérelem mellékleteit vett használat után vissza-
szolgáltatják.

A szöveg helyes fordításának hiteléül:

Névirás olvashatlan.

17099—903. alisp. sz.

Mindhárom főszolgabírónak és Székelyudvarhely
város polgármesterének.

Hatósága területén leendő közhirretétel vé-
gett közlöm.

Székelyudvarhely, 1903. dec. 23.

Damokos,
alispán.

11200—903. alisp. szám.

Udvarhely város polgármestere és valamennyi
község előljáróságának.

Értesitem, hogy Rava község sertésállomá-
nyában a sertésvész szórványosan fellépván, az
udvarzárlat elrendeltetett.

Székelyudvarhely, 1903. dec. 22.

Damokos,
alispán.

(Másolat) M. kir. földmivvelésügyi Miniszter
61162—902. V. sz.

Valamennyi törvényhatóságnak.

A vízjogról szóló törvény VI. fejezetében
körülírt eljárás szerint engedélyezett vízi műve-
ket a hatóság, az említett törvény 174. §-a ér-
telmében, elkészültök után megvizsgáltatni tar-
tozik; az államsegélyvel létesített vízi műveket
pedig, az államsegély helyes felhasználása szem-
pontjából, a magam részéről is külön kiküldött
szakközeggemmel vizsgálattom meg.

Miután az általam elrendelt és kiküldött
szakközegem által foganatósított felülvizsgálatnál
a hatóság közegének rendszerint jelen kell lenni
és ugyancsak jelen van a hatósági szakértő is,
— felülvizsgálat megfelelő alkalmat nyújt arra
hogy ugyanakkor az illetékes hatóság és szakér-
tője által az idézett törvényszakasz értelmében
foganatósítandó vizsgálat is — külön, a ható-
sági közeg és a hatósági szakközeg által alá-
írandó jegyzőkönyv felvétele mellett, — meg-
ejtessék.

Tekintettel arra, hogy a hatósági vizsgálat-
nak az államsegély nyújtás okából foganatósi-
tandó, általam elrendelt külön felülvizsgálat al-
kalmából való megejtése az eljárást egyszerűsíti
és az eljárási költségeket csökkenti: felhívom a
törvényhatóságot, utasítsa illetékes közegeit, hogy
az államsegélyvel létesült és kiküldött szakközeg-
em által eszközlendő felülvizsgálás tárgyát ké-
pező munkálatok hatósági megvizsgálását a felü-
vizsgálatnál való részvétel alkalmával teljesítsék.

Annak érdekében, hogy ezen eljárás aka-
dály nélkül követhető legyen, intézkedtem, hogy

a felülvizsgálatra kiküldendő szakközegem akkor,
mikor a felülvizsgálat megejtésének időpontjáról
a hatóságot — nevezetesen az illetékes főszolga-
bírórt értesítik, — ennek figyelmét a hatósági
vizsgálat foganatósítására hívja fel.

Kelt Budapesten, 1903. dec. 11.

Tallán, s. k.

11188—903. sz.

Mindhárom főszolgabírónak

Magyar királyi földmivvelésügyi Miniszter
urnak 61161—903. sz. alatt kiadott leiratát má-
solatban közlöm, tudomásvétel és ahhoz való al-
kalmazkodás végett.

Székelyudvarhely, 1903. dec. 22.

Dr. Damokos Andor,
alispán.

(Másolat)

112610—1903 IV-b. B. M. számú körrendelet.

A csont-, rongy- stb. körrendelet hűtető határoz-
mánya tárgyában.

Valamennyi törvényhatóságnak.

A folyó évi okt. 23-án 68467 szám alatt
kiadott körrendelet 4. pontjában előforduló azon
törléshát, mely 5 (öt) napig terjedhető elzárásról
szól, helyesbitve 10 napig terjedhető elzárásra
igazítom ki, amint hogy a kihágási törvénykönyv
egyáltalában 20—20 K pénzbüntetést rendel
1—1 napi elzárásra átváltoztatni.

Budapesten, 1903. dec. 12.

A miniszter helyett:

Sándor, s. k.,

államtitkár.

11223—903. alisp. sz.

Valamennyi főszolgabírónak és Székelyudvarhely
város rendőrkapitányságának

A 9523—903. alispáni szám alatt a hivata-
los lapban közhírré tett 68467—903. számú
belügyminiszteri körrendelet módosítása tárgyá-
ban 112.610 sz. alatti fenti körrendeletet közze-
szem, — a előforduló esetben annak figyelembe
vételére utasítom.

Székelyudvarhely, 1903. dec. 23.

Damokos,
alispán.

11231—903. alisp. sz.

Udvarhely város polgármestere és valamennyi
község előljáróságának.

Értesitem, hogy a Zetelaka község szarvas-
marha állományában szórványosan uralgott ra-

gadós száj- és körömfájás megszűnvn a vonatkozó községi zárlat feloldatot.

Székelyudvarhely, 1903. dec. 22.

Damokos,
alispán.

(Másolat)

127954—1903. III-a. B. M. számú körrendelet.

Marmorstein Jánosnak kivándorlás közvetítésére adott ideiglenes engedély megvonása tárgyában.

Valamennyi törvényhatóságnak.

Marmorstein János zsolnai lakostól kivándorlókkal szállítási szerződések kötésére Árva, Bars, Gömör és Kis-Hont, Hont, Liptó, Nógrád, Nyitra, Turóc, Trencsén és Zolyom megyék területére f. év 112723. sz. körrendelettemmel adott engedélyt ezennel megvonom.

Erről a törvényhatóságot tudomás és megfelelő eljárás végett értesitem.

Budapest, 1903. dec. 22.

A miniszter helyett:

Sándor, s. k.,
államtitkár.

11343—903. alisp. sz.

Mindhárom főszolgabírónak és Székelyudvarhely r. t. város főkapitányának.

Tudomásvétel végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1903. dec. 27.

Damokos,
alispán.

IV. Személyi hírek.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözvénnyek.

23780—903. alisp. sz.

K ö r ö z v é n y.

A pozsonyi m. kir. állami kórházban 1902. évi december hó 13-tól 1903. évi február hó 27-ig rendes betegségben átvett Liska Pál után 123 K 20 fillér gyógydíj merült fel. Miután nevezett ismeretlen helyen tartózkodik, felkérem a társhatóságokat, hogy nevezettet hatóságuk területén nyomoztatni s feltalálása esetén a felmerült gyógydíjat tőle behajtani, vagy amennyiben ezáltal megélhetése volna veszélyeztetve, a 35000—902. B. M. sz. körrendelet 59. §-a értelmében felveendő jegyzőkönyvet nekem mielőbb megküldeni sziveskedjenek.

Nemleges eredmény közlése mellőzendő.

Balassagyarmat, 1903. dec. 4.

Nagy, alispán.

7137—903. sz.

Hirdetmény.

Betfalván egy fehér juh fel van fogva. Tulajdonosa a székelykereszturi főszolgabírónál jelentkezék.

Székelykeresztur, 1903. dec. 23.

Gályfy, főszolgabíró.

62—903. szám.

Hirdetmény.

Községemben Lakatos Jánosnál egy darab bakk kopó felfogva tartatik. Ismertető jegyei: színe sárgás-barna, a nyaka fehér ölves, mely a hátán is vegyesen előfordul.

Kisbaczon, 1903. dec. 27.

Benedek H. János, f. bíró.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Main body of faint, illegible text, appearing to be several lines of a letter or document.

Faint text at the bottom of the page, possibly a signature or footer.

Large area of very faint, illegible text occupying the lower half of the page.

